

РОЗВИТОК ДВОСТОРОННІХ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИН УКРАЇНИ З ОРГАНІЗАЦІЄЮ ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ТА РОЗВИТКУ

У статті висвітлюється процес становлення та розвитку двосторонніх міжнародно-правових відносин України з Організацією економічного співробітництва та розвитку. Автором проаналізовано основні правові засади співробітництва, визначено пріоритетні напрями та форми їх співпраці. Окреслено перспективи подальшого розвитку партнерських відносин між Україною та Організацією.

Ключові слова: міжнародне співробітництво, міжнародні організації, Організація економічного співробітництва та розвитку, меморандум, напрями співпраці.

Постановка проблеми. Характерною рисою сучасного світового співтовариства є глобалізація міжнародних економічних відносин, а також взаємозалежність їх учасників. Унаслідок цього необхідною умовою реалізації економічного потенціалу будь-якої держави є її участь у діяльності світового господарства. Важливим елементом зазначеної системи є міжнародні організації, через які здійснюється міжнародне співробітництво в усіх напрямках [1, с. 68].

Актуальність дослідження даної тематики визначається також участю України в міжнародних організаціях і перспективами її залучення до широкого кола міжнародного співтовариства. Зокрема, про це свідчить закріплене в ст. 18 Конституції України положення, про те, що зовнішньополітична діяльність нашої держави спрямована на забезпечення її національних інтересів і безпеки шляхом підтримання мирного та взаємовигідного співробітництва із членами міжнародного співтовариства за загально визнаними принципами й нормами міжнародного права.

На сьогодні налічується близько 76 тисяч міжнародних міжурядових і неурядових організацій, що регулюють різні сфери економіки, політики, культури, освіти, екології [2]. Так, за даними Єдиного державного реєстру міжнародних організацій, станом на 01.01.2017 р., Україна набула членства в 79 міжнародних організаціях, є учасником майже 50 багатосторонніх економічних договорів, уклала та виконує більш як 2 тисячі двосторонніх угод [3]. Протягом останніх років найбільш активно українська сторона бу-

дувала відносини та здійснювала зовнішньополітичні кроки за напрямками євроатлантичної інтеграції, співпраці з державами «Великої сімки» та співробітництві з такими міжнародними організаціями, як Європейський Союз, спеціалізовані установи Організації Об'єднаних Націй, Північноатлантичний альянс, Організація з безпеки і співробітництва в Європі, Рада Європи, Міжнародний валютний фонд, Світовий банк, Міжнародний банк реконструкції та розвитку, Європейський інвестиційний банк, Організація економічного співробітництва та розвитку тощо.

З огляду на поглиблення та налагодження все тісніших зв'язків України з Організацією економічного співробітництва та розвитку (далі – ОЕСР), перспективи приєднання до складу цієї міжнародної організації, пропонуємо в межах цього дослідження розглянути генезис та основні напрямки такої співпраці.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній доктрині міжнародного права існує доволі значна кількість наукових робіт, присвячених дослідженню співпраці України з такими міжнародними організаціями, як ООН, Європейський Союз, Рада Європи, ОБСЄ, СНД, МВФ, МБРР, СОТ, МОП та НАТО. Так, серед іноземних та вітчизняних науковців, що досліджували правові аспекти такого співробітництва, варто виділити Т.М. Анакіну, В.С. Будкіна, Н. Вудс, М. Емерсона, Т. Едісона, В.К. Гальчинського, І.М. Іванову, І.Б. Кудас, В.В. Мицика, В.М. Мовчан, О.Я. Трагнюк, І.В. Яковюка та багатьох інших. Разом із тим питання співпраці України з деякими міжнародними організаціями, зокре-

ма Організацією економічного співробітництва та розвитку, досліджені в правовій літературі досить фрагментарно, що зумовлює актуальність нашого дослідження.

Беручи до уваги викладене, **метою публікації** є дослідження процесу становлення та розвитку двосторонніх відносин України з ОЕСР, визначення основних напрямків і форм їх співпраці.

Виклад основного матеріалу дослідження. Двосторонні відносини України та ОЕСР були започатковані Угодою щодо привілеїв, імунитетів та пільг, наданих Організації від 19.12.1997 р. [4]. Після ратифікації цієї угоди Верховною Радою в липні 1999 року (Законом України № 850 XIV від 07.07.1999 р.), представницькі делегації нашої держави почали на постійній основі брати участь у заходах, що проводяться ОЕСР для країн не членів.

У 2003 році з метою просування українських інтересів та корегування загальної державної політики щодо інтенсифікації співробітництва з Організацією, зокрема шляхом розширення участі держави у програмах та заходах, що впроваджуються ОЕСР, комітетами, автономними органами та іншими структурними підрозділами Організації, згідно з Розпорядженням Кабінету Міністрів України № 679-р від 19.11.2003 р. було створено Координаційну раду у зв'язках з ОЕСР. Відповідальним за співробітництво України з Організацією тоді було визначено Міністерство економіки України.

Простежуючи хронологію контактів між представниками ОЕСР та представників українського уряду, з 2003 року можна помітити поступове, але неухильне зростання кількості зустрічей, спільних заяв і урядових документів. Так, починаючи із цього року, представницькі делегації нашої держави почали на постійній основі брати участь у діяльності структурних підрозділів Організації.

Відзначимо, що на сьогодні в ОЕСР працює близько 250 комітетів, робочих та експертних груп [5, с. 175]. Більше того, за час свого існування Організація в межах та на виконання відповідних програм заснувала спеціальні органи (*англ.* Special Bodies). Однак, незважаючи на таку чисельність структурних підрозділів ОЕСР, Україна бере активну участь лише у деяких із них, що пояснюється встановленням значних членських внесків для держав-членів Організації. Серед яких згідно з Постановою Кабінету Міністрів України «Про порядок

участі центральних органів виконавчої влади у діяльності міжнародних організацій, членом яких є Україна» від 13.09.2002 р. № 1371 [6], варто відміти: Комітет зі сталі (згідно з Рішенням Ради С/М(2006)3/PROV від 09.02.2006 р.), Комітет із питань державного управління та Робочу групу з питань розвитку малого і середнього бізнесу та підприємництва (відповідно до Рішення Ради Організації С/М(2008)16/PROV від 18.09.2008 р. та Рішення Ради ОЕСР С/М (2008)2/PROV від 19.02.2008 р.), Комітет із конкуренції (згідно з Рішенням Ради С/М(2011)19/PROV від 22.11.2011 р.), Глобальний форум із прозорості та обміну інформацією для податкових цілей, Міжнародний транспортний форум.

Важливим досягненням двосторонньої співпраці в цей період також стало започаткування Проекту «Стратегія секторної конкурентоспроможності для України (2009–2015)» Євразійської програми конкурентоспроможності ОЕСР [7]. Мета ініціативи – поділитися з органами державного управління в регіоні знаннями, досвідом і найкращою практикою країн-членів Організації, аби створити здоровий бізнес-клімат для інвестування, підвищити рівень продуктивності та надати підтримку підприємству, розвивати приватний сектор і будувати економіку на базі знань, щоб сектори стали більш конкурентоздатними і привабливими для іноземних інвестицій.

З наведеного можна дійти висновку, що до 2012 року нашою державою були зроблені дуже важливі кроки з налагодження взаємної співпраці з ОЕСР, зокрема в напрямку розширення її участі в роботі структурних органів і реалізації спільних з Організацією ініціатив.

З початку 2013 року співробітництво України з ОЕСР стало особливо інтенсивним. Так, на виконання Програми економічних реформ на 2010–2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава» Президента України від 02.06.2010 р., Міністерство економічного розвитку і торгівлі (далі – Мінекономрозвитку) «оголосило про посилення співпраці з Організацією як частини курсу на євроінтеграцію України та реалізацію заходів, спрямованих на вступ до ОЕСР» [8].

Із цієї метою у 2013 році Постановою Кабінету Міністрів України №132-р від 06.02.2013 р. було затверджено План дій щодо поглиблення співробітництва між Україною та Організаці-

єю економічного співробітництва та розвитку на 2013–2016 рр. [9]. Зазначимо, що цей нормативно-правовий акт Кабінету Міністрів України започаткував проведення постійних консультацій українського Уряду з державами-членами ОЕСР, визначив механізм співпраці та підтримки набуття Україною членства шляхом участі в комітетах та робочих групах представників наших державних органів влади, щоквартальними доповідями в Мінекономрозвитку про досягнуті результати.

07.10.2014 р. у штаб-квартирі ОЕСР у Парижі було підписано Меморандум про взаєморозуміння між Урядом України та ОЕСР щодо поглиблення співробітництва (далі – МПВ від 07.10.2014 р.) [10], який визначав пріоритетні напрями та форми співпраці з Організацією на дворічний термін. Для ґрунтовного розуміння цього нормативного акту вважаємо доцільним охарактеризувати юридичну силу цього документу.

Звернемо увагу в першу чергу на назву. У міжнародних відносинах власне термін «меморандум» (з лат. *Memorandum* – те, про що необхідно пам'ятати, те, що варто уваги) традиційно вважається одним із видів дипломатичних документів, однак у сучасній міжнародно-правовій практиці все більше застосовується також і для врегулювання окремих питань міжнародних відносин (політичних, фінансових, торговельних, оборонних, промислової кооперації тощо) [11, с. 9]. Меморандуми такого типу, як вказує вітчизняний науковець В. М. Стешенко, наповнюються ознаками класичного міжнародного договору (зокрема, мають відповідну структуру з поділом на окремі статті, містять у своєму тексті конкретні норми про набрання чинності, вихід із документа та припинення його дії, механізм вирішення спорів тощо) і власне розглядаються сторонами саме як міжнародні договори (угоди) [12, с. 252].

Окрім того, найменування «меморандум» як назва (вид) міжнародного договору повністю узгоджується і зі змістом пп. 1 ст. 2 Віденської Конвенції про право міжнародних договорів від 23.05.1969 р. У той же час, як слушно зауважує К. Гурін, власне найменування певного меморандуму не дає однозначної відповіді: такий міжнародний документ є юридично обов'язковим чи ж політичною домовленістю [13, с. 183]. Іншими словами, відповідь на питання про правовий статус МПВ від 07.10.2014 р. можна дати лише після детального дослідження його змісту.

У цьому зв'язку варто зазначити, що текст Меморандуму про взаєморозуміння між Урядом України та ОЕСР від 07.10.2014 р. містить положення, типові в цілому для міжнародного договору, а саме: преамбулу (п. 2), загальну частину (п. 3 та п. 4), заключну частину, яка містить умови про відповідальність сторін (п. 7), набуття чинності (п. 8 та п. 9) та припинення дії акту (п. 10).

Звернемося докладно до загальної частини правового документу. Згідно з п. 3 МПВ від 07.10.2014 р. сторони домовилися зосередитися на спільній розробці політик у низці важливих для нашої держави галузей, у тому числі щодо заходів, спрямованих на боротьбу з корупцією; вдосконалення системи податкового адміністрування, державного управління і самоврядування; покращення інвестиційного клімату та залучення прямих іноземних інвестицій; розробки всеохоплюючої стратегії розвитку малого і середнього підприємництва (далі – МСП), а також підвищення секторної конкурентоспроможності, в тому числі в галузях сільського господарства і зеленої економіки; збір, обробку та поширення статистичних даних тощо.

Варто зазначити, що запропонований у цьому Меморандумі від 07.10.2014 р. список запланованих сфер співробітництва не є вичерпним, він може змінюватись і доповнюватись на підставі письмової згоди обох сторін шляхом обміну відповідними листами.

Дорученням Кабінету Міністрів України від 28.01.2015 р. № 39774/9/1–14 затверджено План заходів із реалізації Меморандуму [10], координатором роботи з виконання якого з боку Уряду України було визначено Міністерство економічного розвитку і торгівлі. Як зазначається в документі, реалізація Меморандуму дозволить удосконалити законодавство України з урахуванням міжнародного досвіду та рекомендацій Організації, в тому числі для реалізації Угоди про зону вільної торгівлі між Україною та ЄС, а також розширити участь України в роботі органів ОЕСР.

Виходячи з положень п. 4 та Додатку 1 «Шляхи розширення співробітництва між сторонами» правового документу, співпраця в рамках МПВ від 07.10.2014 р. може здійснюватися в різних формах, а саме шляхом: реалізації спільних проектів і науково-дослідних програм; організації та проведенні конференцій, нарад та семінарів з ініціативи українського уряду; огляду експертами ОЕСР політики та законодавства

України в різних галузях; інформаційного обміну; розробки відповідних рекомендацій щодо вдосконалення державної політики нашої країни; використання правових інструментів ОЕСР; участі України в роботі основних комітетів (підкомітетів), робочих та експертних груп (підгруп) Організації.

Так, однією з найважливіших форм такої співпраці є реалізація спільних проєктів, які дозволяють державам-членам Організації та нашій країні об'єднувати зусилля для проведення науково-дослідних програм, політико-правових реформ чи оцінки їх ефективності. Зокрема, серед проєктів ОЕСР на рівні держави, які реалізуються спільно з Україною, а також регіональних ініціатив, слід відмітити наступні.

Запровадження схеми гарантування кредитів для МСП у сфері агробізнесу (2013-2016 рр.) «Setting-up the Conditions to Establish a Credit Guarantee Scheme (CGS) for Agribusiness SMEs in Ukraine» [14]. Мета цього проєкту – розширити доступ до фінансування МСП у сфері агробізнесу (100-2000 га) шляхом надання підтримки Уряду України у створенні умов, необхідних для запровадження схеми гарантування кредитів.

Проєкт з екологізації діяльності малих та середніх підприємств Програми Озеленення економіки в країнах Східного партнерства «EaP GREEN» [15], що реалізовується ОЕСР спільно з чотирма іншими міжнародними організаціями: Європейським Союзом, Європейською економічною комісією ООН, Програмою ООН з навколишнього середовища та Організацією Об'єднаних Націй з промислового розвитку. Мета цієї ініціативи – допомогти українському уряду розробити інтегровану політичну концепцію переходу до «зеленої» економіки, розширити доступ до фінансування та підтримати розвиток фінансово-економічного потенціалу, провести обстеження МСП у регіонах України, проаналізувати напрями державної політики та підготувати рекомендації щодо інструментів регуляторної, інформаційної та фінансової політики на підтримку екологізації МСП.

Ще однією регіональною ініціативою ОЕСР у цьому напрямку є реалізація спеціальної Програми підтримки зусиль із покращення державного управління та менеджменту «Support for Improvement in Governance and Management» (далі – SIGMA) [16], що надає консультативні поради урядам держав із перехідною економікою (у тому числі Україні) щодо вдосконалення

системи державного управління. Відзначимо, що загальне управління та фінансування програми надається Європейським Союзом.

Ще однією спільною платформою співробітництва України з Організацією є сфера запобігання та протидії корупції і, зокрема, її Стамбульський план дій із боротьби з корупцією «The Istanbul Anti-corruption Action Plan» Антикорупційної мережі для Східної Європи та Центральної Азії [17], основними принципами якого є розвиток ефективної та прозорої системи державної служби, посилення боротьби з хабарництвом і забезпечення чесності в бізнесі, підтримка активної участі громадськості в реформах країн-учасниць.

Іншою важливою формою співпраці України з ОЕСР є проведення Організацією комплексних аналітичних досліджень із актуальних проблем державно-правового розвитку України та надання відповідних рекомендацій українському Уряду. Маючи потужні аналітичні та статистичні можливості, Організація здійснює моніторинг тенденцій, аналізує і прогнозує їх економічний розвиток, а також досліджує соціальні зміни або еволюційні процеси в економіці, торгівлі, навколишньому середовищі, сільському господарстві, технологіях, податковій системі, державному управлінні тощо, що знаходить свій вияв у численних публікаціях та статистичних даних ОЕСР.

Серед яких на особливу увагу заслуговують: звіти та аналітичні огляди енергетичної (OECD Energy Policies Beyond IEA Countries: Ukraine 2012), конкурентної (OECD Reviews of Competition Law and Policy: Ukraine 2016), освітньої політики (OECD Reviews of Integrity in Education: Ukraine 2017), економічного (OECD Economic Surveys: Ukraine 2007), державного (OECD Development in Eastern Europe and the South Caucasus Armenia, Azerbaijan, Georgia, Republic of Moldova and Ukraine) та територіального розвитку (OECD Territorial Reviews: Ukraine 2013), а також експертні дослідження (OECD Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes Peer Reviews: Ukraine 2016 : Phase 1: Legal and Regulatory Framework); статистичні видання, вагома частина яких присвячена питанням статистики національних рахунків, економічних показників, аграрного сектору та зовнішньої торгівлі країни (OECD Pensions Statistics Ukraine 2017).

Отже, як бачимо, Україна протягом 2013–2016 рр. взяла активний курс на підтримку

міжнародних ініціатив ОЕСР, про що свідчить її прагнення наблизити рівень національної економіки та державного механізму до рівня провідних держав світу. Меморандум від 07.10.2014 р., як міжнародно-правовий документ, не є обов'язковим для виконання сторонами, що його уклали. Він лише підтверджує на практиці політичні домовленості між Урядом України та Організацією.

Важливою віхою в розвитку двосторонніх відносин України з ОЕСР стало підписання 27.10.2016 р. Угоди про продовження дії Меморандуму про взаєморозуміння між Організацією економічного співробітництва та розвитку і Урядом України щодо поглиблення співробітництва до 07.10.2018 р. [18]. У рамках підписаної Угоди було запропоновано низку заходів, реалізація яких дозволить посилити зв'язки між Україною та Організацією. Так, згідно з положеннями двостороннього договору на період 2016–2018 рр. пріоритетними напрямками співпраці з ОЕСР є:

Боротьба з корупцією. Організація продовжуватиме надавати Україні правову підтримку у сфері боротьби з корупцією через Спільний проект «Ukraine anti-corruption project» Антикорупційної мережі ОЕСР, який розпочався в листопаді 2014 року [19]. Серед першочергових завдань ініціативи: проведення консультацій щодо співпраці українських експертів із Робочою групою з боротьби з хабарництвом в міжнародних комерційних операціях ОЕСР; аналіз корупційних ризиків; надання Організацією експертної допомоги Національному агентству з питань запобігання корупції; розробка спільних програм навчання із питань виявлення та розслідування складних справ про корупцію, в тому числі фінансових розслідувань для правоохоронних і судових органів; сприяння виконанню стандартів ОЕСР у частині посилення відповідальності юридичних осіб за вчинення корупційних правопорушень, конфіскації, міжнародного співробітництва та повернення активів.

Реформування системи державного управління та проведення заходів з дерегуляції. Україна продовжуватиме співпрацювати з Організацією в рамках Програми ОЕСР-ЄС із підтримки вдосконалення врядування та менеджменту (SIGMA), проведення якої передбачено Планом заходів із реалізації Стратегії реформування державного управління України на 2016–2020 роки (затвердженого Роз-

порядженням Кабінету Міністрів України від 24.06.2016 р. № 474-р).

Розвиток малого та середнього бізнесу. Спільними зусиллями сторони розвиватимуть МСП у рамках оцінки виконання Акта з питань малого бізнесу для Європи та регіональної ініціативи ЄС-ОЕСР «EU4Business: From Policies to Action in the Eastern Partnership» [20], спрямованої на поліпшення бізнес-клімату в країні. Крім того, опрацьовується можливість подальшої співпраці щодо вивчення досвіду в галузі фінансування проектів у сфері енергоефективності та енергозбереження, розвитку відновлювальних джерел енергії, створення сталого законодавчого підґрунтя для роботи енергосервісних компаній в рамках реалізації Україною Програми «Monitoring the Policy Framework for Energy Service Companies (ESCO)».

Наближення до міжнародних стандартів у сфері освіти. У 2018 році Україна вперше візьме участь у Програмі міжнародного оцінювання учнів – PISA, що проводитиметься під егідою ОЕСР. Уряд доручив Міністерству освіти і науки України забезпечити участь нашої держави в міжнародному дослідженні якості освіти PISA-2018 та визначив відповідальним за його проведення Український центр оцінювання якості освіти [21].

Децентралізація. Сторони співпрацюватимуть у рамках регіональної ініціативи ОЕСР «Підтримка децентралізації в Україні» (Supporting Decentralisation in Ukraine). Проект передбачає надання допомоги українській владі в процесі реалізації реформи з децентралізації та зміцнення інститутів державного управління на національному та субнаціональному рівнях [22]. Так, у рамках цієї ініціативи передбачається надання аналітичної підтримки (аналіз і політичні рекомендації), проведення заходів з розбудови потенціалу, зокрема низки семінарів у Києві та вибраних областях для державних службовців різних рівнів управління, а також представників бізнесу та громадськості, які беруть участь у процесі децентралізації.

Залучення інвестицій, формування сприятливого конкурентного середовища України. Пріоритетним напрямком співробітництва між Україною та ОЕСР залишається завершення в середньостроковій перспективі процедури приєднання до Декларації ОЕСР про міжнародні інвестиції і багатонаціональні підприємства, відповідних Рекомендацій та процедурних Рішень Ради Організації [23]. Зауважимо, що при-

еднання до Декларації про міжнародні інвестиції і багатонаціональні підприємства дозволить Україні також стати асоційованим членом в Інвестиційному комітеті Організації (у роботі, пов'язаній з Декларацією), Робочій групі ОЕСР з питань відповідальної бізнес-поведінки та Круглому столі про свободу інвестицій. Що стане ще одним сигналом про серйозність намірів нашої держави співпрацювати із цією міжнародною організацією.

Сприяння мобілізації внутрішніх ресурсів шляхом удосконалення системи оподаткування та підвищення ефективності її управління. Організація продовжуватиме надавати Україні правову підтримку в рамках двох ініціатив – Глобального форуму ОЕСР із прозорості та обміну інформацією для податкових цілей та Плану заходів із протидії розмиванню податкової бази й виведенню прибутку з-під оподаткування BEPS.

До 2020 р. Україна також планує приєднатися до Автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки нерезидентів за міжнародним стандартом (Common Reporting Standard) Організації та завершити в середньостроковій перспективі процедуру підписання Багатосторонньої конвенції ОЕСР щодо реалізації заходів із запобігання розмиванню бази оподаткування та переміщення доходів (MLI Convention).

Висновки і пропозиції. Здійснивши загальний огляд нормативно-правової бази співробітництва України з Організацією економічного співробітництва та розвитку, можна зробити такі основні висновки.

Міжнародно-правова співпраця України та ОЕСР була започаткована у 1997 році на підставі Угоди щодо привілеїв, імунітетів та пільг, наданих Організації від 19.12.1997 р., і набула розвитку на основі Меморандуму про взаєморозуміння між Урядом України та ОЕСР щодо поглиблення співробітництва від 07.10.2014 р., який визначав пріоритетні форми співпраці з Організацією на дворічний термін. Серед яких на увагу заслуговують: реалізація спільних проєктів і науково-дослідних програм; огляд експертами Організації політики та законодавства України в різних галузях; розробка відповідних рекомендацій щодо вдосконалення державної політики нашої країни; участь України в роботі основних комітетів (підкомітетів), робочих та експертних груп (підгруп) Організації.

Наявна нормативна база з питань співробітництва України з ОЕСР переконливо свідчить про тенденцію до налагодження і поглиблення

все тісніших зв'язків, закладення фундаменту подальшої спільної роботи з Організацією, що сприятиме наближенню рівня економічного розвитку держави до рівня провідних країн світу, посиленню авторитету України в міжнародній спільноті, враховуючи євроінтеграційні прагнення нашої держави. Визначальною подією в цьому напрямку стало підписання Угоди про продовження дії Меморандуму про взаєморозуміння між Урядом України та ОЕСР щодо поглиблення співпраці до 07.10.2018 р. Реалізація якого сприятиме успішному завершенню виконання заходів, передбачених МПВ від 07.10.2014 р.; розвитку глибшого співробітництва з ОЕСР у пріоритетних для України сферах, серед яких: боротьба з корупцією, залучення інвестицій, розвиток малого і середнього бізнесу, децентралізація, вдосконалення системи державного управління та оподаткування, формування сприятливого конкурентного середовища України, наближення до міжнародних стандартів у сфері освіти, а також започаткування нових напрямів співробітництва з Організацією; розширенню участі нашої держави в роботі керівних органів ОЕСР.

На сучасному етапі співпраця із цією міжнародною організацією має надзвичайно важливе значення з огляду на місце Організації економічного співробітництва та розвитку у міжнародних відносинах. Зацікавленість нашої держави в розвитку відносин із Організацією обумовлена також правовими можливостями, які відкриваються перед країнами, що активно взаємодіють із нею. Так, ОЕСР акумулювала більшу частину світового досвіду в різних сферах державної політики, а її регулярні експертні огляди ключових напрямків співпраці з Україною містять конкретні рекомендації щодо вдосконалення державно-правового розвитку з урахуванням кращих світових практик. Окрім того, наша держава отримує значну фінансову підтримку з боку Організації для розробки й реалізації спільних проєктів та науково-дослідних програм, основу яких складає різностороннє партнерство як із структурними органами ОЕСР, так і з іншими міжнародними організаціями та країнами-партнерами.

Список використаної літератури:

1. Опришко В.Ф. Міжнародне економічне право: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2003. 311 с.
2. The Yearbook of International Organizations: The comprehensive resource of over 75,750

- international organizations. Union of International Associations. URL: <https://uia.org/yearbook/> (Last accessed: 18.02.2018).
3. Єдиний державний реєстр міжнародних організацій, членом яких є Україна (інформація станом на 01.01.2017 р.). Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України: участь у міжнародних організаціях, 2018. URL: <http://mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/international-organizations/io-register> (дата звернення: 09.02.2018).
 4. Угода між Кабінетом Міністрів України та Організацією Економічного Співробітництва та Розвитку щодо привілеїв, імунітетів та пільг, наданих Організації: затв. Законом України від 07.07.1999 р. №850 XIV. Відом. Верхов. Ради України. 1999. №35. ст. 301.
 5. Тичина В.П. Організаційно-правова структура Організації економічного співробітництва та розвитку. Актуальні проблеми сучасного міжнародного права : зб. наук. ст. за матеріалами II Харк. міжнар.-прав. читань, присвяч. пам'яті проф. М.В. Яновського і В.С. Семенова. Харків: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2016. С. 170.
 6. Про порядок участі центральних органів виконавчої влади у діяльності міжнародних організацій, членом яких є Україна: Постанова Кабінету Міністрів України від 13.09.2002 р. № 1371. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1371-2002-%D0%BF/page> (дата звернення: 11.02.2018).
 7. Ukraine: Sector Competitiveness Strategy. OECD Home. Paris, 2009. URL: <http://www.oecd.org/countries/ukraine/ukrainesectorcompetitivenessstrategy.htm> (дата звернення: 20.01.2018).
 8. Прасолов І. М.: Співпраця України з ОЕСР – важливий інструмент оцінки конкурентних переваг національної економіки. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку та торгівлі України: Прес-служба Мінекономрозвитку України, 2013. URL: <http://me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=3b663e06-3e81-4cde-9d29-cde882676fb6&title=IPrasolovSpivpratsiaUkrainiZOesr-VazhliivInstrumentOtsinkiKonkurentnikhPerevagNatsionalnoiEkonomiki> (дата звернення: 20.01.2018).
 9. Про затвердження плану дій щодо поглиблення співробітництва між Україною та Організацією економічного співробітництва та розвитку на 2013–2016 роки: затв. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 06.02.2013 р. № 132 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/132-2013-%D1%80> (дата звернення: 20.01.2018).
 10. Меморандум про взаєморозуміння між Урядом України і Організацією економічного співробітництва та розвитку щодо поглиблення співробітництва від 07.10.2014. Офіц. вісн. України. 2014. № 93. Ст. 1077.
 11. Коновченко О.В. Документування міжнародних договірних відносин: навчальний посібник. Харків: Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є. Жуковського «ХАІ», 2012. 63 с.
 12. Стешенко В.М. Міжнародно-правова характеристика Будапештського меморандуму 1994 року. Юридичний науковий електронний журнал, 2016. № 6. С. 251.
 13. Гурін К. Будапештський меморандум 1994 р.: договір чи домовленість? Публічне право: наук.-практ. юрид. журн. 2016. № 2 (22). С. 182.
 14. Setting-up the Conditions to Establish a Credit Guarantee Scheme (CGS) for Agribusiness SMEs in Ukraine, September 2013 – February 2016. Ukraine: Credit Guarantee Scheme Project. URL: <http://www.oecd.org/eurasia/competitiveness-programme/eastern-partners/ukraine-cgs.htm> (дата звернення: 17.01.2018).
 15. OECD EaP GREEN: Greening economies in the European Union's Eastern Partnership countries: Environment in emerging and transition economies. OECD Environment Directorate. Paris, 2014. URL: <http://www.oecd.org/env/outreach/eapgreen.htm> (дата звернення: 20.01.2018).
 16. Support for Improvement in Governance and Management (SIGMA). A joint initiative of the OECD and the European Union, 1992: SIGMA at a glance. About the SIGMA. Paris, 2017. URL: <http://www.sigmaweb.org/about/> (дата звернення: 20.01.2018).
 17. Anti-Corruption Network for Eastern Europe and Central Asia: Anti-Corruption Network. About the Network. OECD Corruption. Paris, 1998. URL: <http://www.oecd.org/corruption/acn/aboutthenetwork/> (дата звернення: 21.01.2018).
 18. Угода між Урядом України та Організацією економічного співробітництва та розвитку про поновлення Меморандуму взаєморозуміння між Урядом України і Організацією економічного співробітництва та розвитку щодо поглиблення співробітництва: Про затвердження плану дій щодо поглиблення співробітництва між Україною та Організацією економічного співробітництва та розвитку на 2013–2016 роки: затв. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 26.10.2016 р. № 787-р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/787-2016-%D1%80> (дата звернення: 21.01.2018).
 19. Ukraine anti-corruption project: About Ukraine anti-corruption project. OECD Home. Paris, November 2014. URL: <http://www.oecd.org/countries/ukraine/ukraine-oecd-anti-corruption-project.htm> (дата звернення: 21.01.2018).

-
20. EU4Business: From Policies to Action in the Eastern Partnership: EU-OECD Project. About EU4Business. Ukraine, 2018. URL: <http://www.eu4business.eu/ukraine> (дата звернення: 21.01.2018).
21. Деякі питання участі України у міжнародному дослідженні якості освіти PISA-2018: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 04.02.2016 р. № 72-р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/72-2016-%D1%80> (дата звернення: 21.01.2018).
22. Supporting Decentralisation in Ukraine: About Supporting Decentralisation in Ukraine. OECD competitiveness-programme, 2016-2018. URL: <http://www.oecd.org/eurasia/competitiveness-programme/eastern-partners/supporting-decentralisation-ukraine.htm> (дата звернення: 21.01.2018).
23. Ukraine signs OECD agreement to strengthen investment climate: Guidelines for multinational enterprises. OECD Directorate for Financial and Enterprise Affairs: International investment. Paris, 2018. URL: <http://www.oecd.org/daf/inv/mne/ukraine-signs-oecd-agreement-to-strengthen-investment-climate.htm> (дата звернення: 21.01.2018).
-

Тычина В. П. Развитие двусторонних международно-правовых отношений Украины с Организацией экономического сотрудничества и развития

В статье освещается процесс становления и развития двусторонних отношений Украины с Организацией экономического сотрудничества и развития. Автором проанализированы основные правовые принципы сотрудничества, определены приоритетные направления и формы их сотрудничества. Определены перспективы дальнейшего развития партнерских отношений между Украиной и Организацией.

Ключевые слова: международное сотрудничество, международные организации, Организация экономического сотрудничества и развития, меморандум, направления сотрудничества.

Tychyna V. P. Development of bilateral international legal relations between Ukraine and the Organization for Economic Co-operation and Development

This article focuses on the process of formation and development of Ukraine's bilateral relations with the OECD. The author analyzed the basic legal principles of cooperation, defined the priority directions and forms of their cooperation. The author described prospects for further development of partnership relations between Ukraine and the Organization.

Key words: international cooperation, international organizations, Organization for Economic Co-operation and Development, memorandum, directions of cooperation.